

Centralna Komisja Egzaminacyjna

EGZAMIN MATURALNY 2012

JĘZYK UKRAIŃSKI

POZIOM ROZSZERZONY

Kryteria oceniania odpowiedzi

MAJ 2012

Obszar standardów	Opis wymagań
Tworzenie informacji	Pisanie własnego tekstu w związku z tekstem literackim zamieszczonym w arkuszu III/1R; III/2R; III/7; III/9; III/11; III/12; III/13

Тема 1: Розкрий протиставлення минулого і сучасності на основі аналізу фрагментів психологічної поеми *Галілей* Євгена Плужника. Зверни увагу на значення заголовка та на художні засоби.

Lp.	Kryteria	Pkt max 25
1. Argumentacja tematu	1. Інформація про обставини написання <i>Галілея</i> Є. Плужника: <ul style="list-style-type: none"> – біографічний контекст; – звернення уваги на культурно-політичну ситуацію в Україні у першій половині ХХ ст. 	0–2
	2. Образ минулого: <ul style="list-style-type: none"> – пісні дідів нагадують про минулу славу полеглих героїв; – прославлення полеглих як початок міфу; – зв'язок з традицією Т. Шевченка; – минуле як незрозуміла книга, яку сучасники не вміють читати; – минуле як рана. 	0–4
	3. Образ сучасності: <ul style="list-style-type: none"> – брак континуації національної традиції; – індустріальна реальність; – суспільство споживачів, якими керують низькі інстинкти; – горизонти сподівань сучасників: гроші, їжа, кохання; – контраст між злиднями і матеріальною розкішшю, між матеріальним добробутом і духовною бідністю; – байдужість сучасників до старців, до минулого; – сучасники оцінюють світ у категоріях грошей; – байдужість до промови, поезії; – базар – символ сучасності. 	0–4
	4. Образи, в яких проявляється протиставлення минулого і сучасності: ліричний герой: <ul style="list-style-type: none"> – гіперболізація власної скромності, звичайності; – радикально відрізняється від сучасників (голодує, не має доброго одягу; чує голос минулого); – звинувачує сучасність; – спадкоємець романтичної традиції (модель поета-романтика: самотність, терпіння за народ, оживає тільки вночі, пророк); – прагне справедливості, революції, яка змінить серця сучасників. – простір міста: – категорії тиші і галасу; – простір вулиці. 	0–4

5.	Значення заголовка: – Галілей як втілення нескореного людського духу; – поєднує минуле і сучасне; – символізує ліричного героя; – прославлення життя; – передає квінтесенцію людського духу.	0–3
6.	Функціональний аналіз стилістичних засобів твору: метафори („В байдужі вуха природі”), порівняння („Невмирущу, як вічність”, „Як трава, я тихенький”), народнопісенні зачини („Гей!”), інвокація (молитовне звернення до часу, ночі, вулиці, сучасників), епітети („вовчий вигук”, „безсмертнім міті”, „Дика пісня голодна і вовча” etc.), гіперболізація (образ ліричного героя), уособлення (очі днів, ніч, час, „Посміхнуться далекі віки” etc.), прозаїзми (базар, гаманці, копійки etc.); строфи (катрени, строфоїди), римування (перехресне)	0–4
7.	Висновок повний: протиставляючи минуле і сьогодення, підкреслюючи їх негативні і позитивні сторони, Є. Плужник створив оригінальний образ Галілея, який гармонійно поєднав історичну пам’ять і осягнення сучасності. частковий: критика сьогодення спроба підсумку: спроба порівняння двох концепцій	0–4

Kryteria oceniania języka i kompozycji – 20 pkt

2. Мова	Критерії	Бали
а) Синтаксис і флексія	Правильний та несхематичний синтаксис і флексія.	6
	Загалом правильний синтаксис і флексія.	4
	Мова в основному правильна, попри наявність синтаксичних і флексійних помилок, не порушується її комунікабельність.	2
б) Лексика, фразеологія і стиль	Багатий і різноманітний лексичний запас, правильна фразеологія, індивідуальний стиль.	8
	Загалом достатній лексичний запас, правильна фразеологія, комунікативний стиль.	4
	Загалом достатній лексичний запас і комунікативний стиль.	2
в) Орфографія і пунктуація	В основному безпомилкова орфографія і пунктуація.	4
	Численні в основному другорядні орфографічні й пунктуаційні помилки.	2
3. Композиція	Підпорядкована інтерпретаційному задумові, внутрішньо цілісна, логічна.	2
	Внутрішньо цілісна, послідовна у графічному оформленні (відокремлення трьох основних частин).	1

Temat 2: Людина і мова. Проаналізуйте проблему на основі фрагментів, а також цілого твору Миколи Куліша *Мина Мазайло*.

Лр.	Kryteria	Pkt max 25
1. Argumentacja tematu	1. Інформація про обставини написання твору <i>Мина Мазайло</i> Миколи Куліша (культурно-політична ситуація України в 20-30-х років ХХ ст.): <ul style="list-style-type: none"> – біографічний контекст; – «Розстріляне відродження» в літературознавстві; – тема НЕПу й українізації в літературі та історії. 	0–2
	2. Проблематика твору: <ul style="list-style-type: none"> – українська мова: минуле і сучасне; – конфлікт поколінь (політика, світогляд). 	0–2
	3. Функції мови: <ul style="list-style-type: none"> – мова й історична пам'ять; – мова й політика; – мова й тотожність; – мова як вираз національної свідомості, тривалості традиції. 	0–3
	4. Характеристика героїв: Мина Мазайло (і його дружина): <ul style="list-style-type: none"> – малорос-кар'єрист; – комплекс меншовартості (сцена з «ге» - «ге»), заперечує свою національну тотожність – проблема викорінення; – з його перспективи має значення не людина тільки її становище; – зміна прізвища вказує не на зміну сутності проблеми підлеглості Росії, а на зміну декорації (значення костюму, роль рамки); – його мова зраджує його походження, а також прагнення бути підлеглим (уроки правильної вимови); – маніфестує страх перед владою; – підпорядковується розпорядженням влади і не хоче самостійно мислити, це проявляється в його мові, а особливо в зміні прізвища. Мокій Мазайло (і молоді комсомольці): <ul style="list-style-type: none"> – патріот українізованої УРСР; – маніфестує інфантилізм молодого покоління, яке вірить в ідеали комуністичної партії; – позиція Мокія в справах політики українізації; – конфлікт із батьком як вияв його незрілого радикального світогляду (поділ на українців-комуністів і неукраїнців); передає ситуацію України кінця 20-х рр. минулого століття; – символізує покоління, що відірване від реального життя, обмеженого світу книжок і словників, яке не в силі діяти, обмежується до сфери слів, що зближує героя з постаттю дядька Тараса з Києва; – юнацький ідеалізм («укрмова») проявляється в усіх ділянках його життя (стосунки з Улею, Риною, приналежність 	0–7

	<p>до омуністичної партії);</p> <ul style="list-style-type: none">– небезпечність політичного фанатизму героя, що допровадив до масових розстрілів, які виконували подібні до нього фанатики-комуністи. <p>Дядько Тарас з Києва:</p> <ul style="list-style-type: none">– анахронічний націоналізм проявляється в мові героя і в його імені;– нездатний до конкретних вчинків (дискусія з тьотею Мотею), його запал оборонця української традиції обмежується мріями про минуле (сцена з алюзіями в прізвищах для Мина Мазайло), в історичному романтизмі;– в кінцевому результаті підпорядковується тьоті Моті, що можна розглядати в символічному вимірі. <p>Тьотя Мотя з Курська:</p> <ul style="list-style-type: none">– представляє російський великодержавний шовінізм;– для неї українська мова – це мова підлеглої країни, що проявляється в її ставленні до родичів;– її неприхована зверхність проявляється в дискусії з родичами. <p>Другорядні герої:</p> <ul style="list-style-type: none">– Уля проявляє типову інфантильність щодо мовної проблеми, яка виявляється елементом флірту а згодом переростає в зацікавленість, яка, однак, не має глибших підстав (дискусія з тьотею Мотею);– Рина сприймає мову як ознаку престижу (зміна прізвища), моди (подібність нового прізвища до ‘Єсенін’); несерйозне ставлення до мови підкреслює її міщанство, відірваність від традиції;– Баронова-Козино як постать з минулого, яка відтворює архаїчні методи навчання (молитва, віршики), передає ностальгію за минулим з його ставленням до мови як елементом соціальної ієрархії.	
5.	<p>Жанр, композиція і мова твору:</p> <ul style="list-style-type: none">– простір (помешкання Мазайлів);– ремарки (передають зовнішній вигляд, емоційний стан героїв, місце, час);– гротеск;– сатира;– пародія;– елементи бароко і вертепу;– роль книжної мови; поетичні вставки; цитати;– значення другорядних елементів: дзеркала, книжок, електричної мухобійки, костюмів героїв.– «Мина Мазайло» як філологічна драма.	0–7

	<p>6. Висновок повний: М. Куліш у драмі «Мина Мазайло» створив пародію на процеси, які проходили в українському суспільстві 20-30-х рр. ХХ ст., особливо на політику українізації. Підкреслюючи значення мови в формуванні світогляду людини, автор розкрив процеси викорінення і асиміляції, які поєднували пережитки минулого, а також елементи політики русифікації. частковий: сатира на політику українізації; спроба підсумку: протистояння прогресивних комуністичних поглядів молодого покоління комсомольців, архаїчним міщанським поглядам старшого покоління.</p>	0–4
--	---	-----

Крыteria oceniania języka i kompozycji – 20 pkt

2. Мова	Крытерії	Бали
а) Синтаксис і флексія	Правильний та несхематичний синтаксис і флексія.	6
	Загалом правильний синтаксис і флексія.	4
	Мова в основному правильна, попри наявність синтаксичних і флексійних помилок, не порушується її комунікабельність.	2
б) Лексика, фразеологія і стиль	Багатий і різноманітний лексичний запас, правильна фразеологія, індивідуальний стиль.	8
	Загалом достатній лексичний запас, правильна фразеологія, комунікативний стиль.	4
	Загалом достатній лексичний запас і комунікативний стиль.	2
в) Орфографія і пунктуація	В основному безпомилкова орфографія і пунктуація.	4
	Численні в основному другорядні орфографічні й пунктуаційні помилки.	2
3. Композиція	Підпорядкована інтерпретаційному задумові, внутрішньо цілісна, логічна.	2
	Внутрішньо цілісна, послідовна у графічному оформленні (відокремлення трьох основних частин).	1